

En mycket omtumlande och spännande resa till en helt annan verklighet!

Jag kom i kontakt med Sofia då jag föreläste om musikterapi och neuropsykiatri vid Folkhögskolan Fårösund där Sofia studerade. Hon frågade mig om jag skulle kunna tänka mig åka med henne och Fanny till Litauen och utbilda personal vid barnhem, skola och vårdpersonal i Birzai Litauen. Jag funderade på det i någon vecka, och hörde av mig till Sofia och sa ”självklart följer jag med”. Vi beslutade att resa den 23 september!

Det jag hade hört av Sofia var att Litauen var mycket fattigt land där många var alkoholister, stor arbetslös med många svåra och tuffa omständigheter där många barn far illa. MEN verkligheten skulle visa sig bli väldigt mycket mer omtumlande än jag någonsin kunde föreställa mig.

Färden började på tisdagen den 23:e med färja från frihamnen i Stockholm. 17 timmar senare och minimalt med sömn var vi framme i Riga. Vi hade bil med oss, så vi körde eller Sofia körde från Riga till Birzai, en färd på ca 1,5 timma. Vägarna var mer eller mindre dåliga och hastigheten var max 90. Väl framme i Birzai åkte vi direkt ut till barnhemmet där vi mötte upp Fanny som hade varit där i 8 månader. Sofia och Fanny visade mig runt på barnhemmet och berättade bakgrundshistorier om barnen som bodde där som var i åldrarna 1-18 år. Det var skrämmande och sorgligt att höra alla dessa tragiska öden. Den gemensamma faktorn för barnen var att alkohol och extrem fattigdom var inblandat på ett eller annat sätt. Antingen var föräldrarna alkoholiserade och levde i fattigdom och på så sätt inte kunde ta hand om barnen, eller att de inte brydde sig, eller att det handlade om ren fattigdom.

Jag såg hur viktigt Sofias och Fannys arbete var och vilket arbete och engagemang de gör och har gjort. Barnen var mycket förtjusta i Sofia och Fanny och de hade väldigt starka band till barnen. Det jag tyckte var påtagligt var hur närhet och beröring var viktigt för barnen och ungdomarna. Jag var mycket tagen av det jag fick se och höra. Det var liksom obegripligt. Jag tänkte hela tiden på mina egna döttrar 4,5 och 10 år, vilka helt andra förutsättningar de har. Det var ett nyttigt uppvaknande att få se en annan verklighet.

Mycket om kanske det mesta av de leksaker, föremål, kläder, möbler, kök och toalettrenoveringar på barnhemmet var från Sverige och några saker från Norge. Och dessa saker behövs hela tiden. Klimatet är som i Sverige, och hösten knackade på dörren. Det är för fattigt att ens kunna ha värme på i husen, så det började bli kallt inomhus. Efter att ha varit på barnhemmet i någon timma, kontaktade Sofia, Valla. Valla är svenska som arbetar för kyrkan och bor i Litauen varannan vecka. Varje gång hon åker över till Litauen har hon med sig en fullastad minibuss med ihopsamlade saker, så som mat och kläder.

Valla och hennes svenska vänner som var med skulle åka ut till fattiga familjer med mat och även ett äldreboende med rullstolar. Så jag och Sofia åkte och mötte upp dem vid

äldreboendet. Vi följde med in på äldreboendet, och det var en fattig upplevelse. Jag arbetar själv på äldreboende, och jämförelsen är ljusår. Här fanns inga hjälpmedel, specialsängar, bekvämligheter eller stora rum. De boende delade rum från två till fyra personer på liten yta, och rummen var ganska kalla. Likaså här var de flesta inventarier från Sverige som Valla kört dit tidigare. Därefter åkte vi till en familj som bodde under mycket svåra förhållanden och i stor fattigdom för att lämna mat och lite kläder.

Huset de bodde i var möjligt och det var mycket svår luft att andas. (Man kan ju bara föreställa dig hur det var att bo under dessa omständigheter). Familjen var dock mycket tacksam för den hjälp de fick. Återigen var jag helt tagen över denna situation. Jag har varit så långt ifrån denna verklighet att det är svårt att greppa dessa öden. Därefter åkte vi till vårt hotell där vi avslutade den första dagen.

Torsdagen den 25, började vi med frukost på ett nyöppnat bookcafé. I dag skulle jag hålla mitt seminarium om Neuropsykiatri och Musikterapi, så jag var mycket förväntansfull av denna dag. Vi besökte ett hjälpcentrum i stan, där människor kunde komma och köpa second hand kläder bla. De som arbetade på hjälpcentrat åkte även ut med matkassar och behövliga ting som blöjor och olika hjälpmedel till behövande familjer. Samtliga saker på hjälpcentrat var mer eller mindre från Sverige.

Efter detta besökte vi svenska Josefin i den kyrka som hon arbetar vid. Hon arbetar i Birzai genom Pingstkyrkan i Örnköldsvik. Sen var det dags att åka till skolan där jag skulle hålla mitt seminarium. Ca 40 personer hade vi räknat med skulle komma, men det kom ca 60 personer!

Föreläsningen skedde med tolk, och det gick mycket bättre än vad jag hade förväntat mig. Reaktionerna efteråt var av goda vitsord tillika att åhörarna blev positivt eftertänksamma av föreläsningens innehåll. Förhoppningsvis kanske det kan leda till något EU-projekt i framtiden! Vi avslutade kvällen med att åka ut till barnhemmet för att umgås med de underbara barnen. Några av barnen och ungdomarna började även ty sig till mig vilket fick mig att förstå hur mycket närhet, beröring och omtänksamhet dessa barn och ungdomar behöver.

Fredagen den 26, började vi som dagen innan, frukost på bookcafé. Därefter åkte vi till hjälpcentrat för att hjälpa till och åka runt och dela ut matkassar till behövande familjer. Det var skrämmande att se dessa hem, hur de bodde. Samtliga hem var mögliga och hade en otäck odör som man knappt kunde andas i. I Sverige skulle dessa hem definitivt klassas som oboeligt. Efter att vi hade delat ut matkassar, så väntade nästa uppgift.

Fanny hade fått frågan en dag innan om att vara jury i en skola. Så vi åkte allihopa till skolan, jag Sofia, Fanny och Josefin där vi fick reda på vad det gick ut på. Det var några klasser i års 8 som hade EU vecka, där de hade gjort arbeten om olika EU-länder. Vi skulle bedöma deras framträdanden och rätta deras prov. Det var väldigt kul!

Efter detta kom ytterligare en aktivitet. Det var en fotbollsturnering i stan bland barn och ungdomar. Jag som tidigare fotbollsspelare tyckte det lät roligt. Dessutom spratt det i mina

ben. På ett bananskal halkade barnhemsbarnen, jag, Fanny och Sofia in i fotbollsturneringen. Jag struntade i min smärtande fot och spelade av glädje. Vi spelade 5-6 matcher och åkte på storstryk varje match med endast ett mål gjort. Trots detta var vi i ändå i gott mod. Därefter åkte vi ut till barnhemmet och umgicks med barnen. Vi var i den delen av hemmet där de minsta barnen var. Vi busade, dansade, skrattade och myste tillsammans innan barnen skulle lägga sig för natten. Några av barnen ville krama och kittla mig, vilket jag uppskattade mycket. Jag fick den känsla av att barnen hade godkänt mig.

När barnen hade lagt sig åkte vi till det boende vi skulle bo över natten som låg en bit utanför Birzai. Vi behövde komma i säng i hyfsad tid, då vi skulle bli skjutsade av Fanny tidig på lördag morgon till Riga för att flyga till Arlanda och Sverige. Jag försökte samla alla intryck som jag tagit del av under de tre dagar som jag var i Litauen, vilket var mycket svårt.

På lördagen åkte vi till Riga för att flyga tillbaka till Sverige. Väl på Arlanda slutade min resa och uppdraget för detta äventyr. En resa som för min del innehöll en massa olika känslor och karaktärer och mängder av upplevelser som kommer att bli svårt att sortera. En resa som tog mig till en helt annan verklighet.

Ett stort tack till Sofia och Fanny som gav mig möjligheten att följa med till Litauen och Birzai och få ta del av deras otroliga arbete. Och att jag fick möjligheten att dela mina kunskaper genom att ha ett seminarium i staden om neuropsykiatri och musikterapi.

Henrik Svensson